

רעל בבית הספר

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך היכון

פרוטקום יג ניסן תשכ"א
כ"ב תמוז 1961
10724

אל: מנהלי כתי הספר החינוכיים בח"א והאורים
הסמוכים.

פאת: מנהל המחלקה לחינוך היכון

הנדון: ארגון חוג נאמני כסחון

במסגרת הפגמה להעשיר את חוכנו של פעולות
הגדנ"ע ולסלוב בהן נוסאים בעלי אופי של חינוך
מסל"ם, הננו עומדים להקים חוג נאמני כסחון בח"א
וסביבה.

כחוג זה ישתתפו מורים ומנהלים מכהיה"ס המסיימים
פעולות צדנ"ע סדירות, ומבטחו להפגיש את נאמני הכסחון
לעתים מזומנות ולסקור בפניהם את בעיות הכסחון
האקטואליות, למען ישוחחו על כך עם התלמידים
במוסדם.

אנו חקוה כי בעזרת חוב זה נצליח להרחיב את
החינוך הבטחוני לנוער ולטעם בו החוסה כסחוני, ו
כפי שאמנם חובעת המציאות במדינה.

הננו קוראים בזה למנהלי כהיה"ס לעודד כחנדים
מקרב סגל המורים במוסדם, אשר יצטרפו לחוג נאמני הכסחון
ויביאו את דברנו בפני התלמידים.

פרטים נוספים על פעולות החוג ומועד הפגשה
הראשונה, נודיעכם במועד מאוחר יותר.

אנו חקוה כי חכירו כחשיכוה פנייתנו וחודיעו
את שמוח הכורים המועמדים לחוג זה עד יום 25.5.61
למו"ז פלדמן, המפקח המרכז על החינוך הגופני ופעולות
הגדנ"ע שיחאה את ארגון החוגים עם מוסדות הכסחון.

בכבוד רב

15 תמוז

ד"ר מיכאל זיו
מנהל המחלקה

מיד המצטיין בלימודים, כי אם לתלמיד
הנאמן לבטחוניים.

★ ★ ★ נאמנים מלשינים

א פילו שמו של הארגון, יש בו כדי
לרמוז על מהותו.

אין כימעט משרד דיקטטורי, ובעיקר
מישטר פאשיסטי, שאין בו מערכת של "נא-
מנים". בדרך כלל זהו ש"סרדף ל"מלשינים".
הדוגמה המפורסמת ביותר לשימצה, שהוד
כרה לאפעם במשפט אייכמן, "הנאמנים"
של שרות הבטחון (ד.ס.), אנשי-אומון שזה
בכל בית-ספר, בכל בית-חרושת, בכל יחיד
דה צבאית ובכל גוש בתים.

אין אדם המוכשר להבין זאת מאשר
שר"החינוך, אבא אבן. כי אבן היה פעם
מדריך בבית-ספר של שרות המודיעין ה'
בריטי. אבן הוא גם, כיום, אחד מנושאי
הכלים העיקריים (העגומים) של פרס, דיין
רשות.

המגמה המתגלה בחוזר פנימי זה, שהוס'
תרה מעיני הציבור בצורה המעידה יותר
מכל דבר אחר על כנותיה, היא צעד רא'
שון בכיוון הטוטאליטרי.

אם לא יפולקו היוזמים בעוד
מועד מעמדות המפתח שלהם, י'
כואו גם הצעדים הבאים: חוגים
של "נאמני כסחון" בכל בית-חרוד
שה, בכל יחידה צבאית ובכל גוש
בתים.

נוני הבטחון השונים, כולל מנג'
נון החושך. הם יוכלו להפעיל ט'
רור מתמיד על המנהלים, המורים
ושאר התלמידים. ההכשרה המיו'
חדת שיקבלו תסגל אותם, מבחרי
נה נפשית, למלא במרוצת הימים
תפקיר של מלשינים.

גוף זה לא יהיה מורכב מתלמידים בלבד.
המיסמך מדבר גם על "מתנדבים מקרב סגל
המורים". מתנדבים אלה יוכירו בהכרח
מתנדבים דומים במשטרים מסויימים, ש'
הפכו מטיפים מפלגתיים בבית-הספר, והפכו
את בתי-הספר ממוסדות של חינוך למוס'
דות של תעמולה ומישטר.
הדבר יביא בהכרח להחיקת רגליהם של
מורים מסויימים ומוכשרים, הרואים יעוד
במקצועם ההומאני בפני המורים הבטחור
ניסטיים שימלאו בלהט מיליטאריסטי את
החסר להם מבחינה מקצועית.

תהיה זו זריקת רעל מוסכנת
במערכת החינוך. התהליך גם מו'
כר מארצות אחרות: מורה כושל,
המבצר את מעמדו בעזרת הש"ת
ייכותו לחוג הנובחר, לא יפכו
במרוצת השנים כי מעליו או לצי'
דו ילמד מורה מוכשר יותר. מן
ההכרח שיחתור תחת מעמדו ו'
ינסה לחסלו.

אותו מורה, טבעי שיתן עדיפות לא לתל-

ל א איכפת לי מה חושבים בני'
הדור הקשיש בגרמניה", אמר אדולף
היטלר באחת מהכרזותיו היותר מפורסמות.
"לי חשוב מה חושב הנוער. והנוער יהיה
שלנו!"

התירגום המעשי של מילים אלה הצטייר
בתמונה מתחלת, שהעולם ראה אותה ב'
צורה, בקולנוע ובמחזה גודע של ברטולד
ברכט. זוהי תמונת הילד הפותח את דלת
ביתו בפני אנשי שרות הבטחון, מצביע
על אביו וקורא: "הנה הבוגד!"
לכל הדיקטטורים היה אמלה אחת
ויחידה לאירגון הנוער: במסגרת מיליט'
ריסטית ממלכתית-בטחונית: יש להרחיב את
החוג הבטחוני לנוער ולטעם בו תחושה
בטחונית, כפי שאמנם קובעת המציאות
במדינה.

החודש הופיעו מילים אלה עצמן
על מוסמך פנימי של משרד החי'
נוך בישראל. היה זה חוזר בעל
תפוצה מצומצמת, שהגיע לידי
קומץ אנשים: מנהלי בתי-הספר
החינוכיים באזור תל-אביב. תוכ'
נו: הוראה להקים בבתי-הספר
הוג של "נאמני כסחון".

★ ★ ★

לשם מה?

כ ל תלמיד בארץ חדר לענייני בטי'
חון. לכן דואגת המפלגה, לכן דואגת
פעולת הגדנ"ע, שהיא מיקצוע-חובה לכל
תלמידי בתי-הספר העבריים בארץ. לכן
דואגת גם תנועות הנוער, אשר כולן כי'
אחת — מבית-ר ועד הצופים, מבני עקיבא
ועד להשמר הצעיר — חדרות תחושה
בטחונית אחראית ביותר, כנה ואמיתית.
כמה מן התנועות הללו אף כפפות כי'
מישרין או בעקיפין למפא"י, מפלגתו של
שר הבטחון, ובוודאי אינן לוקות בחוסר
בטחוניות.

אם כן, לשם מה יש צורך בתנועה מיו'
חדת, המוקדשת כולה לטיפוח מה שמכונה
"תודעה בטחונית"?

התשובה מתבקשת מהחוזר עצי'
מו. הכוונה אינה לבטחון, אלא לי'
בטחוניים. לא להחדרת הצרכים
האמיתיים של בטחון המדינה, הי'
כרוכים בשאר בעיותיה, אלא בי'
טיפוח השקפת-העולם המיוחדת
של שליטי משרד הבטחון ושרות
הבטחון, הש"ב.

בשביל אנשים אלה, הבטחוניים הוא
אידיאולוגיה מפלגתית. לא מפלגת פועלי
ארץ-ישראל, אלא מפלגת הבטחוניים היש'
ראלי — המפלגה החשאית, הבלתי-דמוקרא'
טית, של קבוצת פרס, דיין ושות', שבראשה
עומד שר הבטחון, דויד בן-גוריון.
מפלגה זקוקה לתנועה-נוער. חוגי נאמי'
ני הבטחון יהיו תנועה-נוער זו. תנועה
המתאימה לאופי המפלגה — בלתי-דמוקרא'
טית, מיליטאריסטית, אנטי-ערבית, שובי'
ניסטית קיצונית.

ומכיוון שתנועה זו תוכל לשחק
בנשק, להיעזר באלופים בעלי דרי'
גות נוצצות, להשתמש בו'ארגון
של צה"ל ובשאר האבזורים הי'
מושבים נוער כגיל ההתכבדות —
יש כנראה להרוס את תנועות'
הנוער החלוציות והאזרחיות, הי'
מדברות עדיין על מושגים כה מוי'
שנים כמו הפרחת השממה, ויי'
שוב הגבולות וסתם כסחון.

★ ★ ★

המונופולין

סכנה הצפויה מן התנועה החד'
[1] שה לדמוקרטיה הישראלית גלויה לעין.
בכל בית-ספר יקום גוף של ילדים, אשר
יראה את עצמו כבעל מונופולין על הבטחון.
מי שאינו שייך לגוף זה יהיה חשוד אוטרי'
מאמית כאויב הבטחון, כבוגד פוטנציאלי.
חברי הגוף יראו את עצמם כי'
בעלי חובות מיוחדים כלפי מנגי'

לדעת האמריקאים, יש לתוכנית זו סיכוי
להתקבל בארצות-ערב, בתנאי שהניסוח הי'
פומבי יהיה כך שיתקבל כניצחון הערבים.
בהכרזת עיכורי ישראל. דויד בן
גוריון אינו רוצה לקבל חזרה אף פליט אחד.
לאחרונה טען כי "נתקיימו חילופי אוכלוס'
סיה", וכי יציאת היהודים מארצות-ערב שקר'
לה כנגד יציאת הערבים משטח ישראל.
נערי-חצרו אף הצהירו כי כל הדוגלים בהחד'
זרת מספר כלשהו של פליטים — כגון
הפעולה השמית ומפ"ם — אינם אלא בוג'
דים, עיכורי ישראל.

עם זאת, הודיעו נציגי ישראל בארצות-
הברית לבן-גוריון, ערב שיתחו עם קנדי,
כי עמדה זו לא תיחכן עוד. לאור שיקולי
מדיניות-החזן האמריקאית, לחץ דעת-הקהל
העולמי והמצב באו"ם, חייבת ישראל להס'
כיס לתוכנית קנדי.

בן-גוריון השתכנע שאין טעם בהתנגדות
גלויה. אחרי שיתחו עם קנדי, הכריז בשדה'
התעופה אייל-חילדה, ניר-יורק, כי הושגה
"מידה רבה של הסכמה" בינו לבין קנדי
על בעיית-הפליטים. היתה זו הסכמה מפור'
שת לקלוט כ-250 אלף פליטים, "כחלק
מהסדר כולל של בעיית הפליטים", אך מבלי
להעמיד כתנאי חלופית חזרה שלום.

ההיפך הגמור. כאשר פורסמה הכרזה
זו, נפלטה צעקה של זעם מלב משרד-החזן
האמריקאי. פקידיו הבינו כי בן-גוריון נעץ
להם סכין בנה, הרס את תוכנית קנדי תוך
הסכמה מילולית להצעותיו.

ברור לכל כי תוכנית כזאת יכולה להצליח
רק אם מנהיגי ערב יוכלו להציג להמוניהם
כניצחון משלהם. פירסומת בפני בן-גוריון,
תוך ציון שישראל מסכימה לה, אך שהער'
בים בוודאי יתנגדו, הפך מראש את קבלתה
עלידי מנהיגי ערב לבלתי-אפשרית.

הן מספר שעות פירסם משרד-החזן
האמריקאי תגובה חריפה ביותר: "לא נידון
כל פיתרון מיוחד בפגישה בין הנשיא קנדי
לראש ממשלת ישראל, ועל כן לא יכול היה
להתקבל כל הסכם" העתונאים שמו לב
שהיה זה ההיפך הגמור ממה שהצהיר בן-
גוריון באותו יום.

משפט אייכמן

מחתרת בצל המוות

מחוגי השעון התקרבו לשעה 1 ועברו
אותה. ליד דוכן העידים יבש ישראל גוטמן
(38), חבר משק הברות-הבשן, העד החשוב
ביותר בשבוע השמיני של המשפט הגדול.

עד גוטמן

הודות למחתרת בינלאומית

בפיו היה סיפור סנסאציוני — אולם לא
ניתן לו לספרו במלואו. הפעם לא היה זה
אב בית-הדין ששיטע אותו, אלא היועץ
המשפטי.

מה המריץ את גדעון האונגר לקטוע סיפור
זה? יתכן שגרמו לכך השעה המאוחרת,

ממשלת ישראל, המעוניינת להציג את
רעים כנרורה טובי-יטת, המקבלת ללא הפסק
כמויות אדירות של נשק רוסי, משתדלת
בימים האחרונים להמשיך בחשיבות החיכו'
כיס בין שתי המדינות, כדי לשכנע את מדי'
נאי המערב שאטור להם להתקרב לעבד
אל נאצרי.

בזאת היה בן-גוריון קיצוני ממפ"ם,
המסכימה לרחרת פליטים רק כחלק מהסכס'
שלום פורמאלי, והתקרב לעמדת הפעולה
השמית בנדון.

מבחינה לאומית, היה לסיפורו של גוטי'
מן ערך חינוכי עצום. כי באמצעותו גודע
(הטשן בעמוד 10)